

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА СТАНАРИ
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ, СТАМБЕНО-КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ И
ЕКОЛОГИЈУ
ОДСЈЕК ЗА СТАМБЕНО-КОМУНАЛНЕ ПОСЛОВЕ И ЕКОЛОГИЈУ

Број: 05–2/1- 370- 6.2/18
Датум: 18.04.2018. године

Одјељење за просторно уређење, стамбено-комуналне послове и екологију општине Станари, рјешавајући по захтјеву ЈП „ПУТЕВИ РС“ д.о.о. Бања Лука кога заступа директор Ненад Нешић, за издавање еколошке дозволе за пројекат-Реконструкција регионалног пута Р 474, дионица Тедин Хан-гр.РС/ФБиХ (Криж), поддионица Зеленковићи- Доњи Витковци, у дужини од $\approx 8,2$ km, а на основу члана 89. и 90. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“ број: 71/12, 79/15), члана 3. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број: 124/12), члана 3, став д) тачка 16. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Српске“, број: 124/12) и члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/02, 87/07 и 50/10), **д о н о с и:**

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Даје се ЈП „ПУТЕВИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“ д.о.о. Бања Лука, **ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА** за пројекат „Реконструкција регионалног пута Р 474, дионица Тедин Хан-гр.РС/ФБиХ (Криж), поддионица Зеленковићи-Доњи Витковци, у дужини од $\approx 8,2$ km“ у општини Станари. Планирана траса регионалног пута који је предмет реконструкције простире се унутар катастарских општина Станари, Остружња Доња и Церовица у општини Станари и обухвата сљедеће катастарске честице: к.ч. број 2024, 765, 775, 2054, 780, 801, 777, 2062, 1472, 817, 1449, 1453, 1703, 1704/1, 1705, 1988, 844, 846, 1992, 1993, 1994, 1995/1, 1995/2, 1995/3, 1996, 803, 802/1, 851/1, 851/2, 851/3, 1447/2, 1989, 1990, 812, 818, 822/3, 1999, 847, 850/3, 1454, 2061, 1461, 2060, 845, 826 и 766 све у к.о. Станари; к.ч. број: 2001, 2000, 1985, 2581, 1991/1, 1999/3, 1974, 1998/8, 1998/7, 1975, 1991, 1992, 1955, 1956, 1942, 1970, 1971, 1972, 2581, 1952, 1916, 1912, 1855, 1877/2, 1856, 2576, 1857, 1833, 1834, 1838, 1830, 1837, 1763, 1829/1, 1829/2, 1829/3, 1836, 1835, 1759, 1762, 1760, 1761, 2581, 1751, 1748, 1767, 1828 1913 у к.о. Остружња Доња; к.ч. број: 1240, 1241, 1254, 1258, 1259, 1260, 1261, 1247/5, 1247/4, 1246/1, 3257, 1243, 1241, 1242, 3263, 3262, 3253, 3252, 3074/2, 3019, 1682, 2798/1, 2798/2, 3099, 2799, 3098, 2802, 2805/1, 3261, 2809,

2810, 2813/2, 2813/1, 2811, 2936/2, 2933, 2937, 2938, 2939, 3084, 3083, 3082, 2951, 2953, 2961/4, 2961/1, 2961/3, 3077, 3074/1, 3073, 2962, 3072, 3018, 3020/2, 3020/3, 3020, 3040/2, 3041/4, 3041/3, 3041/2, 3041/1, 3041/5, 3053, 3046, 3068/1, 3067, 3050/4, 3051/1, 3050/2, 3048, 3066, 3061, 3063/1, 3063/2, 1683, 1680, 1685/2, 1685/1, 1698/2, 1659/2, 1659/1, 1636, 1644/4, 1642/2, 1644/3, 1644/2, 1679/2, 1658, 1655, 1653, 1647, 1644/1, 1631/2, 1627/2, 1623/4, 1624, 1622/1, 1285/2, 1274, 1278, 1286, 1287, 1258/2, 1258/1, 1694, 3255, 3258 и 2814/12 све у к.о. Церовица.

2. Еколошка дозвола се издаје за реконструкцију регионалног пута Р 474, дионица Тедин Хан-гр.РС/ФБиХ (Криж), поддионица Зеленковићи- Доњи Витковци, у дужини од $\approx 8,2$ km.

Попречни профили планираног пута је следећи:

- Стандардна ширина саобраћајне траке је 2,75 m,
- Ширина ивичне траке је 0,20 m,
- Минимални попречни нагиб коловоза 2,50 %
- Максимални попречни нагиб коловоза 5,0% (7,0 %)
- Минимална ширина банкима 1,00 m,
- Бетонски ригол ширине 0,50 m,
- Нагибе косина и усјека усвојити на основу геотехничког елабората.

3. ЈП „ПУТЕВИ РС“ д.о.о. Бања Лука дужно је да:

3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током реконструкције, кориштења и престанка кориштења регионалног пута.

3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, током реконструкције, кориштења и престанка кориштења регионалног пута, у складу са достављеном документацијом за издавање еколошке дозволе, а посебно:

3.2.1. Мјере спречавања емисија у ваздух

За вријеме изградње

- У току изградње користити савремену праксу и средства код организовања градилишта и извођења радова;
- Предвидјети коришћење уређаја, возила и постројења која су, према европским стандардима, класификована у категорију са минималним утицајем на животну средину;
- Битна мјера заштите ваздуха је редовна техничка контрола издувних гасова мотора постројења и возила на радилишту, као и њихово редовно одржавање, као и коришћење горива са малим садржајем сумпора;

- У току изградње користити савремену праксу и средства код организовања градилишта и извођења радова;
- Теретна возила и друга возила, који ће довозити/одвозити грађевински материјал прије изласка на саобраћајнице потребно је очистити од остатка земље која се може наћи на точковима возила (Закон о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ „Службени гласник Републике Српске“ 96/06, 57/07 и 62/10);
- Брзину и рад транспортних средстава прилагодити условима пута (дефинисати планом управљања саобраћаја за вријеме изградње);
- Редовним (планским, периодичним) и ванредним техничким прегледима машина и возила која ће се користити приликом изградње објеката, осигурати максималну исправност и функционалност система сагоријевања погонског горива;
- Обавезно користити нискосумпорна горива, код којих је садржај сумпора испод 1%;
- Примјенити све мјере неопходне да дисперзија лебдећих честица у ваздуху буде што мања, током извођења грађевинских радова (ископ, утовар и истовар материјала), ублаживати мјерама заштите којима се емисије лебдећих честица доводе у граничне вриједности (оптимална влажност материјала, квашење и орошавање материјала);
- При утовару, издвајање прашине је минимално ако је влажност материјала око 6%. У сушном периоду потребно је квашење ископаног материјала да би се добила влажност од 6%;
- Редовно одржавати и квасити приступне и друге градилишне путеве, као и манипулативне платое. Локалне саобраћајнице планирати на начин да се не поремети локални и транзитни саобраћај у односу на ситуацију прије почетка изградње;
- У циљу оцјене утицаја рада предметне трасе на стање квалитета ваздуха, предлаже се мониторинг концентрације загађујућих материја у ваздуху током њене изградње;
- Асфалтне базе чији рад је уговорен, морају да задовољавају све услове дате у законима и правилницима везаним за заштиту животне средине, односно ваздуха, воде, природе и отпада;

У току кориштења пута

Анализа аерозагађења показује да за анализиране услове који се односе на регионални пут посебне мјере заштите, у току експлоатације, нису потребне с обзиром да се не очекује прекорачење граничних вриједности квалитета ваздуха.

3.2.2. Мјере спречавања емисије у водотокове и земљишта

У току изградње

- Придржавати се мјера за уређење простора у току извођења радова на изградњи, кроз придржавање услова наведених у пројектној документацији и локацијским условима;
- Успоставити систем адекватног управљања отпадним водама већ у фази организације градилишта, тако да се менипулативне површине изграде тако да буде обезбијеђен одвод површинских вода и прилагођена предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији;
- Сав материјал од стругања постојеће подлоге, мора бити депонован на за то предвиђеним локацијама у складу са Пројектом организације градилишта (депоније вишка материјала) заштићеним од појаве ерозије, као и ван прогнозираних зона високог ризика од загађења вода;
- Заштитити површине осјетљиве на ерозију средствима стабилизације која спречавају ерозију и наношење еродираниог материјала у водоток, прије свега на обале ријеке на којима ће се изводити грађевински радови;
- У највећој могућој мјери сачувати биљни покривач, односно оставити пуфер зоне формиране од биљног покривача између пута и водних тијела;
- Користити технички исправну механизацију и превозна средства на градилиштима за транспорт опреме и материјала;
- Радове на водотоку тако изводити да не дође до замућења воде, односно да дио тока остане бистар или да се радови ограниче на што краће вријеме да би се вода могла избистрити;
- У близини водотока користити само чисти материјал за насип, као што је шљунак, без примјеса земље или других нечистоћа;
- Забрањено је истресање ископног материјала на обале ријеке, водотока и сл;
- Забрањено је прати машине и возила у зони радова, а правилном организацијом радова и надзором минимизирати могућност акцидентног загађења воде због непажње запослених радника;
- Није дозвољено сервисирање машина и возила на предметној локацији, испуштати уље и нафту и друге опасне материје у земљиште, а уколико се деси хаварија ове врсте, ове површине се морају санирати скидањем слоја земље, замјеном новим слојем и озелењавањем;
- Течна горива чувати у затвореним посудама, смјештеним на сигурном мјесту по могућности у бетонском базену. У случају процуривања горива, потребно је одмах приступити ремедијацији загађене површине;
- Осигурати просторе са непропусном подлогом за смјештај и сервисирање механизације, изван зона дефинисаних као зоне високог ризика од загађења вода. Зауљене оборинске воде са ових простора прикупити и пречистити на пјесколову и мастолову, прије упуштања у реципијент;
- У случају инцидента, потребна је хитна интервенција у складу са оперативним плановима интервентних мјера у различитим инцидентним ситуацијама;

- Прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изградити на начин да се осигура одвод површинских вода прилагођен предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији;
- Потребно је сакупљати фекалне отпадне воде из објеката предвиђених за запослене раднике и третирати их на локалном постројењу за отпадне воде (септичка јама са таложницима и дезинфекцијом помоћу хлоринатора или одговарајућег другог типског постројења), односно ангажовати фирму регистровану за третман фекалних вода (могућност кориштења покретних тоалета и сл.);
- Септичку јаму потребно је редовно одржавати и чистити њен садржај путем предузећа овлаштеног за ту врсту сктивности или због једноставности на градилишту користити преносне еколошке санитарне тоалете који треба опет у сарадњи са фирмом регистрованом за третман фекалних вода редовно одржавати и празнити;
- **Прибавити водну сагласност на пројектну документацију, а прије пуштања предметне дионице у рад прибавити водну дозволу;**
- Продуковани отпадни материјал одложити у намјенски контејнер или на одговарајућу локацију заштићену од испирања;
- Поштивање граничних емисија у отпадним водама које се упуштају у површинске водотоке ускладити са релевантним правилницима (Правилник о условима испуштања отпадних вода у површинске воде „Службени гласник Републике Српске“, број 44/01);
- Ради заштите обала ријека неопходно је све активности у овим зонама свести на минимум. При томе се морају избјећи сви утицаји који су последица бацања отпада близу обала. Уклањање дрвећа у зони ријечних обала мора се свести на минимум.. замућеност у ријеци проузрокована грађевинским машинама мора се минимизирати, а вожња обалом или коритом ријеке се мора избјегавати.
- Хумус треба да буде депонован на мјеста гдје ће бити изолован од утицаја других материјала из ископа као и заштићен од загађења хемикалијама (моторна уља, нафта и сл. из механизације која ће се користити на градилишту);
- Хумусни материјал који ће бити скинут у процесу реконструкције и изградње пута потребно је искористити за поновно хумизирање простора око банкина;
- Уклоњени хумус потребно је оставити за касније хортикултурно уређење локације које је заузимало градилиште чиме ће се умањити деградација педолошког слоја земљишта;
- Након селективног скидања хумусног слоја са површине високопродуктивног земљишта потребно је исти депоновати на мјеста предвиђениа за ту намјену гдје ће бити изолован од утицаја других материјала из ископа као и разних хемикалија;
- Депонију хумуса заштитити од могућих утицаја ерозије изазване вјетром и водом;
- Извођачима радова треба строго нагласити одговорност чувања цијеле околне вегетације и земљишта унутар и изван грађевинске зоне;
- Максимално сачувати постојећу вегетацију;
- У случају појаве ерозивних процеса обавезно предузети мјере стабилизације земљишта;

- Ископани материјал се може користити и распрострити у непосредној близини ради уређења платоа;
- Материјал из ископа који неће бити употребљен у току грађевинских радова депоновати на локације које су предвиђене за те намјене а које су заштићене од појаве ерозије;
- Избјегавати деградацију тла у смислу узимања грађевинског материјала из падина подложних клизању;
- Вршити извођење антиерозивних и биоинжењерских радова на позајмиштима грађевинског материјала, привременим и сталним депонијама ради спречавања појаве клизишта и нестабилности косина;
- Стриктна заштита свих дијелова терена ван непосредне зоне радова подразумијева да се те површине не могу користити као стална или привремена одлагалишта материјала, као позајмишта, платои за паркирање и поправку машина;
- Мора постојати забрана отварања неконтролисаних приступних путева појединим дијеловима градилишта;
- Услјед загађења земљишта које је последица радова на изградњи пута, потребно је обезбиједити минимални заштитни појас;
- Све манипулације са нафтом и њеним дериватима у процесу изградње, неопходно је обављати на посебно дефинисаном мјесту и уз максималне мјере заштите како не би дошло до просипања;
- Сва амбалажа од уља и друге деривате нафет, мора се сакупљати и збрињавати у сарадњи са овлаштеним оператером за ову врсту отпада;
- Није дозвољено сервисирање машина и возила на предметној локацији, испуштати уље и нафту и друге опасне материје у земљиште, а уколико се деси хаварија ове врсте, ове површине се морају санирати скидањем слоја земље, замјеном новим слојем и озелењавањем;
- На градилишту осигурати приручна средства (материјали за упијање: пиљевина, екопор и сл.) за брзу интервенцију у случају изљевања моторног уља или уља из хидраулике стројева;
- Смјештај свих возила и механизације која користе течна гориво, мора бити на уређеном водонепропусном платоу уз строгу контролу евентуалних загађења, односно проциривања;
- Течна горива чуавти у затвореним посудама, смјештеним на сигурном мјесту по могућности у бетонском базену. У случају проциривања горива, потребно је одмах приступити ремедијацији загађење површине;
- Уколико дође до излијевања горива одмах приступити санацији загађене површине;
- Ревитализација околног земљишта са биолошком и механичком консолидацијом након завршетка радова;
- Забрањено је прати машине и возила у зони радова, као и прање миксера за бетон и контролисано одстарњивање преосталих дијелова бетонске масе и асфалта на било којој површини ван непосредне површине градилишта;
- **За све врсте отпада које ће настати током изградње осигурати поступање у складу са законским и подзаконским актима којима је обухваћено управљање отпадом;**
- Да би се спријечило разношењечврстог отпада који се нормално јавља у процесу изградње и боравка радника у зони градилишта (амбалажа од хране, други чврсти отпаци) мора се вршити његово систематско прикупљање

- постављањем канти и/или контејнера на локацији градилишта и његово даље збрињавање у сарадњи са надлежним комуналним предузећем;
- За сва позајмишта и депоније материјала морају се урадити посебни пројекти рекултивације како би се спријечило деградирање већих површина земљишта;
 - Све површине градилишта и остале зоне привременог утицаја потребно је санирати у складу са Планом санације, односно, зависно о будућем кориштењу простора довести у првобитно стање;
 - **У случају ископа стијена мињањем за складиштење експлозива обезбиједити одговарајући магацин према Закону о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова („Службени гласник Републике Српске“ број 78/11) и Правилник о заштитним мјерама при руковању експлозивима и лагумању (мињању) у рудницима и каменоломима, као и при другим радовима („Службени гласник ФНРЈ“ број 98/49).**
 - Сјечу шума и постојеће вегетације свести на минимум да се не би иницирали процеси клизања и ерозије тла, што треба дефинисати Планом сјече шуме;
 - При вршењу радова, спровођење шумског реда и заштите стабла која су у широј зони изградње;

У току кориштења пута

Израду Оперативног плана за поступке зимског одржавања (кориштење соли и других средстава за одлеђивање) водећи првенствено рачуна о заштити вода и земљишта, а затим и о глобалним проблемима заштите животне средине. План треба укључити:

- Дефинисање одговарајућих локација и начина складиштења хемикалија које се користе при одржавању пута и околног амбијента (со, пестициди итд.) а које требају бити изван осјетљивих зона;
- Употребу средстава треба свести на минимум исправним предвиђањем стања пута.

Оперативни план интервентних мјера у различитим инцидентним ситуацијама треба да садржи најмање следеће елементе:

- Уколико дође до несрећа са возилима која носе опасни терет у прашкастом или грануластом стању, зауставља се саобраћај и упућује се захтјев специјализованој служби која треба да обави операцију уклањања опасног терета и асанацију коловоза. Расути прашкасти или грануласти материјал се мора уклонити са коловоза искључиво механичким путем (враћањем у нову прикладну амбалажу, чишћењем, усисавањем итд.) без испирања водом.
- Уколико дође до несрећа са возилима са течним опасним материјама, одмах се зауставља саобраћај и ангажују специјализоване екипе за санацију штете. Просута материја се уклања са коловоза посебним сорбентима. Уколоко је течност доспјела ван профила и загадила тло санација се врши његовим уклањањем.

Све материје прикупљене на овај начин третирају се према посебним поступцима регенерације или се депонују на, за такве материје предвиђеним одлагалиштима.

- Послије завршетка изградње свих објеката потребно је предвидјети потпуно уређење простора.
- Након одношења лагерованог материјала за то употријебљене површине морају се уредити према пројекту рекултивације.

3.2.3. Мјере управљања отпадом

У току изградње објекта

- Селектовано сакупљати грађевински отпад и комунални отпад;
- У току извођења радова на изградњи предметне трасе, негативан утицај чврстог отпада минимализовати његовим правилним збрињавањем. Због тога је потребно на предметној локацији поставити затворене водонепропусне контејнере за одлагање чврстог отпада.
- Сав отпад који ће настајати у току извођења радова се мора одвојити према врстама и одлагати у водонепропусне контејнере , а даље га збрињавати у договору са надлежним комуналним предузећем са којим ће инвеститор морати имати склопљен уговор о збрињавању отпада. О начину одлагања и збрињавању наведеног отпада мора се уредно водити евиденција;
- Комунални чврсти отпад, папир и картон, папирна и картонска амбалажа, пластика и пластична амбалажа, потрошене гуме које ће настајати у процесу рада мора се прикупљати, одвојити према врстама а затим одлагати у затворене водонепропусне контејнере и одвозити у договору са надлежном комуналном службом;
- Отпадна уља и мазива и други опасни отпад сакупљати у посебним бачвама, складиштити на наткривеној и бетонираној површини, и збрињавати у сарадњи са овлашћеном институцијом;
- Да не би дошло до испуштања, цурења горива, техничких уља и масти из механизације и машина, механизација и машине које ће се користити при раду морају бити технички исправне и мора се редовно вршити њихов преглед;
- Уколико дође до неконтролисаног истицања опасних материја (гориво, уље) обезбиједити довољне количине адсорбенса и адекватне посуде за прихватање горива, а њихов даљи третман препустити овлашћеној институцији која треба да обави уклањање опасних материја и асанацију терена у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“ број 111/13 и 106/15);
- Инвеститор је обавезан да уради План управљања отпадом за фазу изградње, према Закону о управљању отпадом („Службени гласник РС“ број 111/13 и 106/15);
- Уговоре за збрињавање свих врста отпада закључити са овлашћеним предузећима;
- Приликом израде Елабората о уређењу градилишта поред осталог дефинисати начин збрињавања отпадних вода, грађевинског и другог отпада те предвидјети тачне количине материјала, који ће се морати одстранити приликом извођења радова и израдити план њиховог одлагања;
- Урадити Акциони план заштите у случају просипања опасних материја, у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода, као и земљишта.

3.2.4. Мјере заштите флоре и фауне

- У циљу заштите вегетације и уништавања биљног фонда на овом подручју неопходно је ограничити крчење вегетације и кретање грађевинских машина, механизације и транспортних средстава искључиво у простору одобреном по Главном пројекту;
- У циљу заштите околне фауне и њеног што мањегузнемиравања користити технички исправну грађевинску механизацију са што мањим степеном емисије штетних продуката сагоријевања, буке и вибрација, организацијом градилишта

и фазним начином изградње пута омогућити пролазе, приступе појилиштима, хранилиштима и сл; У случају повећаних емисија буке на локацији вршити наизмјенично паљење и рад машина;

- Сјечу шума и постојеће вегетације свести на минимум да се не би иницирали процеси клизања и ерозије тла, што треба дефинисати Планом сјече шуме;
- При вршењу радова, спровођење шумског реда и заштите стабала која су у широј зони изградње.

3.2.5. Мјере заштите пејзажа

- Радове изводити искључиво у просторном обухвату који ће бити утврђен у пројекту;
- Ограничити крчење и скидање вегетације само на површинама гдје је то неопходно;
- Забрањује се извођење било којих других радова осим предвиђених пројектом;
- Није дозвољено извођење радова којим би се реметио или мијењао правац водотока, као ни радови на регулацији ријечног корита без претходне сагласности надлежних институција;
- Најстроже је забрањено депоновање било које врсте отпада на предметној локацији, без за то потребних одобрења;
- Након завршетка грађевинских радова обавезно спровести мјере рекултивације и санације и уређења околног терена;

3.2.6. Мјере заштите од буке и вибрација

У току изградње

- Неповољни ефекти буке појавиће се на самом градилишту која се може умањити употребом одговарајуће опреме (заштита антифонима и штитницима на ушима).
- Користити опрему и уређаје са пригушивачима који морају бити атестирани, односно конструисани или изоловани да у спољну средину не емитују буку преко дозвољеног нивоа.
- Имајући у виду неповољне ефекте буке потребно је проводити мјере за смањење или потпуно елиминисање буке.
- Грађевинске радове који би производили велику буку изводити у одређеним временским интервалима и према одговарајућим прописима и стандардима.
- Забрани коришћење грађевинских машина у ноћном периоду и ограничити их на радне сате и дане у седмици.
- У случају да поједине машине прекорачују дозвољене вриједности нивоа буке, потребно је забранити њихову употребу, односно користити модернију и технички исправну механизацију.
- Инвеститор је у обавези да од произвођача опреме, или од његовог заступника, захтијева да достави сву одговарајућу документацију о примјењеним конструктивним рјешењима и заштитној опреми против буке и вибрација, сходно одредбама Закона о заштити на раду (Службени гласник Републике Српске, број 01/08 и 10/13).
- Заштита од штетног дејства буке може се обезбиједити мјерама техничке заштите и средствима заштите на раду. Измјерене вриједности нивоа буке на

погонским и радним машинама на сличним градилиштима налазе се у границама 80 - 85 dB, што јасно указује на потребу одговарајуће заштите.

- Ради заштите чула слуха од прекомјерне буке на радним мјестима руковоаца погонских и радних машина морају се користити одговарајућа заштитна средства и то:
 - вата за заштиту слуха од буке јачине до 75 dB;
 - ушни чепићи за заштиту слуха од буке јачине до 85 dB;
 - ушни штитници за заштиту слуха од буке јачине до 105 dB.
- Најбучније радове у смислу емисијских нивоа проводити у времену 08:00 – 18:00 сати.
- Радове током ноћи проводити изузетно, уз уважавање одредби Правилника о дозвољеним границама интензитета звука и шума (Службени лист СР БиХ, број 46/89) и обавезну претходну најаву локалном становништву.
- За кретање тешких возила треба одабрати путеве уз које има најмање потенцијално угрожених стамбених објеката.
- За паркирање тешких возила одабрати мјеста удаљена од потенцијално угрожених стамбених објеката.
- Гасити моторе заустављених возила.
- Препоручљиво је радове изводити с опремом у тзв. “малобучној” верзији с декларисаном звучном снагом опреме.
- Уколико се током изградње појави потреба за минирањем смије га обављати само зато овлаштена фирма према правилима струке. Минирање се смије обављати у времену до 08:00 до 17:00 h.
- У складу са планом мониторинга извршити мјерења нивоа буке у току извођења радова и на основу добијених вриједности прописати мјере за ближу и ширу околину
- Извођач радова се мора придржавати уобичајених радних сати у току дана.
- Извођач радова мора користити опрему која задовољава захтјеве Европске директиве ЕС/2000/14 везано за емисију буке коју производи опрема за употребу на отвореном простору.

У току експлоатације

- С обзиром да се ради о регионалној саобраћајници са средњим саобраћајним оптерећењем, не очекује се негативни утицај буке на околни простор.

3.2.7. Мјере заштите природних и културних добара

- Уколико се у току радова наиђе на археолошки локалитет, за који се претпоставља да има статус културног добра, мора се обавијестити Завод за заштиту културно историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се културно добро не би оштетило до доласка овлаштеног лица, према чл. 82. Закона о културним добрима (Сл. гл. РС, бр. 11/95, 103/08),
- Уколико се у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минеролошко-петрографског поријекла, а за које се

претпоставља да има статус споменика природе, обавијестити Завод за заштиту културно историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило до доласка овлаштеног лица, према чл. 44. Закона о заштити природе (Сл. гл. РС, бр 20/14),

3.2.8. Мјере које се предузимају у случају несрећа већих размјера

- Извођач радова је дужан да изради План интервенције у случају истицања горива и мазива који подразумијева израду програма хитног чишћења у случају непредвиђеног истицања или цурења горива, уља, хемикалија или других отровних супстанци.
- Уколико дође до несрећа са возилима која носе опасни терет у прашкастом или грануластом стању, зауставља се саобраћај и упућује се захтјев служби специјализованој за обављање операција уклањања опасног терета и санацију коловоза. Расути прашкасти или гранулисани материјал се мора уклонити са коловоза искључиво механичким путем (враћањем у нову прикладну амбалажу, чишћењем, усисавањем, итд.), без испирања водом.
- Уколико дође до несрећа са возилима са течним опасним материјама, одмах се зауставља саобраћај и ангажују специјализоване екипе за санацију штете. Просута материја се уклања са коловоза посебним адсорбенсима. Уколико је течност доспјела ван профила и загадила тло, санација се врши уклањањем загађеног земљишта и замјеном истог са новим.
- Све материје прикупљене на овај начин третирају се према посебним поступцима регенерације или се депонују на, за такве материје предвиђеним депонијама. Ако се врши испорука на депоније мора бити у сарадњи са специјализованим организацијама које су овлаштене за управљање опасним отпадом.

3.2.9. Мјере за заштиту здравља становништва

У току изградње објеката

- У циљу смањења утицаја прашине на здравље радника у току изградње и на здравље становништва у околини примјенити све мјере неопходне да дисперзија лебдећих честица у ваздуху буде што мања, током извођења грађевинских радова (ископ, утовар и истовар материјала), ублажавати мјерама заштите којима се емисије лебдећих честица доводе у граничне вриједности (оптимална влажност материјала, квашење и орошавање материјала),
- Редовно одржавати и кvasити приступне и друге градилишне путеве као и манипулативне платое,
- С обзиром да ће се током грађења на терену примјенити класична грађевинска механизација, која у правилу производи буку преко нивоа до 80 dB потребно је предвидјети мјере за заштиту здравља радника (нпр. кориштењем антифона или штитника за уши).
- За вријеме извођења радова, строго забранити улаз незапосленим лицима на градилиште. У случају повреде радника, поступити према Правилнику о садржају и начину издавања образаца извјештаја о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом (Службени гласник Републике Српске број 66/08). И у свему осталом се придржавати Закона о

заштити на раду (Службени гласник Републике Српске број 01/08, 13/10) и подзаконске легислативе везане за област заштите на раду.

3.2.10. Мјере заштите инфраструктуре

- Унапријед дефинисати приступне саобраћајнице а ради заштите простора максимално користити већ постојеће путеве те их одржавати у стању у којем се обезбјеђује безбједност свих учесника у саобраћају.
- Након завршетка грађевинских радова санирати сва евентуална оштећења на постојећој саобраћајној мрежи, најмање до нивоа стања прије почетка извођења радова.
- Приликом извођења радова водити рачуна о постојећим подземним водоводним, телекомуникационим и др. инсталацијама како не би дошло до њиховог оштећења.
- Приликом извођења радова водити рачуна о надземним електро и телекомуникационим инсталацијама, како не би дошло до њиховог оштећења.

3.2.11. Мјере након затварања постројења

С обзиром на сврху реализације предметног пројекта не предвиђа се затварање предметног пута те се у складу с тим не предлажу мјере након затварања.

4. Приликом изградње предметног постројења или рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје

4.1. Вриједност квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“ број 124/12)

Табела: Граничне вриједности ваздуха, границе толеранције и толерантна вриједност

Период узорковања	Гранична вриједност	Толерантна вриједност
Сумпор-диоксид		
Један сат	350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Азот-диоксид		
Један сат	150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	225 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Угљен-моноксид		
Максимална дневна осмочасовна вриједност	10 mg/m^3	16 mg/m^3

4.2. Дозвољени нивои буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума („Сл.лист СРБиХ“, број 46/89)

Табела: Дозвољени нивои вањске буке према намјени подручја

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највиши дозвољени ниво вањске буке (дБА)			
		Еквивалентни нивои		Вршни нивои	
		дан	ноћ	L ₁₀	L ₁
I	Болничко, љечилишно	45	40	55	60
II	Туристичко, рекреацијско, опоравилишно	50	40	60	65
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреацијске површине	55	45	65	70
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50	70	75
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно (комунални сервис)	65	60	75	80
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно без станова	70	70	80	85

Резултати мјерења нивоа буке

Измјерене вриједности нивоа буке и дозвољене вриједности истих су дате у наредној табели.

Табела:Измјерене вриједности нивоа буке и дозвољена вриједност по правилнику

МЈЕРЕНИ ПАРАМЕТРИ	Бука dB (A)	ДОЗВОЉЕНА ВРИЈЕДНОСТ ПО ПРАВИЛНИКУ
Мјерно мјесто број 1	51	60 dB (A)
Мјерно мјесто број 2	53	

Ниво јонизујућих и нејонизујућих зрачења

На локацији предметног обухвата нису идентификовани извори јонизујућег и нејонизујућег зрачења који се сматрају значајним у смислу утицаја на здравље.

Квалитет површинских вода и угроженост отпадним водама

Најзначајнији водотоци у оквиру предметне дионице, су ријека Радња са притокама и потоцима која се улива у Малу Укрину. Воде на предметном подручју, припадају сливу ријеке Саве

Није познат статус категорије водотока у оквиру поредметне локације, односно којој класи квалитета водотока исти припадају.

5. Мониторинг

Мониторинг у току изградње

Мониторинг ваздуха

Због појаве емисија прашине и издувних гасова током реконструкције и градње трасе регионалног пута, потребно је вршити мјерење квалитета ваздуха (најмање два пута за вријеме трајања градње пута, које оптимално може трајати 9 мјесеци односно једну грађевинску сезону) на локацији градње новопроектване трасе регионалног пута како би се утврдило да ли ће током градње доћи до нарушавања квалитета ваздуха у односу на измјерено нулто стање.

Мјерење квалитета ваздуха вршити на најмање двије локације градње планиране трасе.

Мониторинг вода

С обзиром да приликом извођења грађевинских радова на новопроектваној траси, може доћи ће до спирања финих фракција које ће доспијевати у површинске токове и евентуално замутити воду, потребно је вршити повремено анализу вода на мјесту изградње мостова (најмање два пута за вријеме трајања градње пута) како би се утврдило да ли је током градње дошло до нарушавања квалитета водотока. Анализу вода вршити на мјестима која би се одредила након почетка радова.

Мониторинг буке

Испитивање нивоа буке би требало радити повремено (најмање два пута за вријеме трајања градње пута) на локацији градње дуж новопроектване трасе регионалног пута како би се утврдило да ли ће током градње доћи и у којој мјери до повећања нивоа буке у односу на измјерено нулто стање.

Испитивање нивоа буке вршити на најмање двије локације градње новопроектване трасе.

Мониторинг земљишта

Анализе земљишта је потребно радити само у случајевима евентуалних акцидентних ситуација приликом градње (нпр. неадекватно држање уља и мазива, процуривање машинских уља у земљиште и сл.).

Спровођење мониторинга популације флоре и фауне у току извођења радова није потребно с обзиром на врсту и обим радова.

Мониторинг ваздуха

Предмет мониторинга	Параметар који се прати	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	Разлог мониторинга одређеног параметра
Квалитет ваздуха	<p>Праћење основних параметара за утврђивање квалитета ваздуха предметног подручја према Уредби о вриједностима квалитета ваздуха и Уредби о условима за мониторинг квалитета ваздуха ("Службени гласник РС" број 124/12): сумпорди-оксид SO₂, азотни оксиди: NO, NO₂, NO_x, озон O₃, угљенмоксид CO, суспендоване честице PM10</p> <p>Хидрометеоролошки параметри: температура, релативна влажност атмосферски притисак, смијер и брзина вјетра</p>	двје локације, у оквиру пословних парцела – извођења грађевинских радова	Инсталисана комплетна станица са помоћном опремом за мониторинг квалитета ваздуха и помоћном опремом потребном за неометан аутоматски рад станице	Седам дана у континуитету најмање два пута у току периода извођења радова за који се претпоставља да ће трајати једну грађевинску сезону тј. девет мјесеци	Праћење параметара квалитета ваздуха и нивоа повећања загађења у односу на снимљено почетно "нулто" стање животне средине

Мониторинг воде

Предмет мониторинга	Параметар који се анализира	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	Разлог мониторинга одређеног параметра
Квалитет воде	Параметри квалитета воде: рН – вриједност; температура, амонијачни азот, нитритни азот, нитратни азот, фосфор, талог након	на воденом току на мјесту изградње моста или обалоутврда	Услуге акредитоване установе	два пута у току периода извођења радова за који се претпоставља да ће трајати једну	Праћење утицаја извођења грађевинских радова на квалитет водотока

	0,5 сата таложења, електропроводљивост, БПК5 при 20°C, ХПК, укупни растворени кисеоник, укупне чврсте материје (испарни остатак).			грађевинску сезону тј. девет мјесеци	
--	---	--	--	--------------------------------------	--

Мониторинг отпада

Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	Разлог мониторинга одређеног параметра
Параметри везани за збрињавање отпада	Успоставити евиденцију о производњи, врстама отпада, прикупљању и коначном збрињавању отпада	План управљања отпадом	Лице именовано за мониторинг отпада	Континуирано	Правилно збрињавање отпада

Мониторинг буке

Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	Разлог мониторинга одређеног параметра
Ниво буке	еквивалентни ниво буке	на двије локације, у оквиру пословних парцела – извођења грађевинских радова	Инсталирана опрема за мјерење еквивалентног нивоа буке	два пута у току периода извођења радова за који се претпоставља да ће трајати једну грађевинску сезону тј. девет мјесеци	Праћење нивоа буке у односу на снимљено почетно “нулто” стање животне средине

Мониторинг земљишта

Предмет мониторинга	Параметар који се анализира	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	Разлог због чега ће се вршити мониторинг одређеног параметра
Испитивање квалитета земљишта	зависно од акцидента	на мјесту акцидента	Помоћу уређаја за узорковање земљишта након чега се врши лабораторијска анализа	У случајевима акцидентних ситуација	Утврђивање степена загађења у случају акцидентних ситуација

Мониторунг у току експлоатације

Мониторинг ваздуха

С обзиром да се ради о регионалном путу са средњим саобраћајним оптерећењем, не очекује се значајан утицај на квалитет ваздуха тако да се и не прописује мониторинг ваздуха током кориштења пута.

Мониторинг вода

С обзиром да се ради о регионалном путу са средњим саобраћајним оптерећењем, током његовог кориштења не очекује се загађење површинских водотока у околини пута и не налаже се мониторинг вода.

Мониторинг буке

С обзиром да се ради о регионалном путу са средњим саобраћајним оптерећењем, не очекује се негативни утицај буке на околни простор и не налаже се мониторинг буке током кориштења пута.

Мониторинг земљишта

С обзиром да се ради о регионалном путу са средњим саобраћајним оптерећењем, неће бити утицаја на квалитет земљишта тако да се и не прописује мониторинг земљишта током кориштења пута.

5.1. Инвеститор је дужан мониторинг вршити путем овлаштене институције, а извјештаје о извршеном мјерењу достављати надлежном еколошком инспектору.

5.2. Инвеститор је дужан без одлагања пријавити сваку случајну или непредвиђену незгоду или инцидент који значајно утиче на животну средину.

5.3. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача („Службени гласници

Републике Српске“, број 92/07) и о томе извјештавати Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске.

6. Саставни дио овог Рјешења чине „Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе“ израђени од ЈНУ Институт за заштиту и екологију Републике Српске, Бања Лука

7. Накнада за издавање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 50,00 КМ

8. Еколошка дозвола се издаје на период од **5 (пет)** година од дана издавања овог рјешења. Након истека овог рока надлежно одјељење општине Станари ће извршити ревизију овог Рјешења, а на основу захтјева инвеститора.

Образложење

Дана 06.03.2018.године ЈП „Путеви Републике Српске“д.о.о. Бања Лука, поднио је захтјев Одјељењу за просторно уређење, стамбено-комуналне послове и екологију општине Станари, захтјев за издавање еколошке дозволе за пројекат „Реконструкција регионалног пута Р-474, дионица Тедин Хан граница РС и ФБиХ (Криж), поддионица Зеленковићи – Доњи Витковци у дужини од \approx 8 km “

Уз захтјев су приложени:

1. Доказ за издавање еколошке дозволе и План управљања отпадом, урађени од стране ЈНУ „Институт за заштиту и екологију Републике Српске“ Бања Лука, од фебруара 2018.г.
2. Локацијски услови број 15.02-364-170/17 од 02.10.2017.г. издати од Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију

У складу са одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“ број : 71/12, 79/15), уз захтјев су приложени и Докази који садрже све елементе које прописује члан 85.став2.поменутог Закона.

У складу са чланом 92.став4. Закона о заштити животне средине, о резултатима мониторинга одговорно лице обавјештава орган надлежан за издавање еколошке дозволе и орган надлежан за вршење инспекцијског надзора.

У Доказима се наводи да се у току рада предметног постројења могу појавити одређени утицаји на животну средину, али се исти могу свести у дозвољене границе примјеном одговарајућих мјера које су наложене овим Рјешењем.

У складу са чланом 88. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“ број : 71/12, 79/15), о подношењу захтјева за издавање еколошке дозволе јавност је упозната са објављивањем обавјештења о поднесеном захтјеву за издавање еколошке дозволе на Огласној табли општине Станари и емитовањем огласа на радио станици „Џунгла“ Добој, у трајању од 30 дана (од 06.03.2018. до 06.04.2018.године).

У законом предвиђеном року од 30 дана овом Одјељењу нису достављене примједбе од стране заинтересоване јавности.

Цијенећи чињеницу да су докази израђени у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“ број : 71/12, 79/15), као и чињеницу да у законском року није било примједби јавности, то је

на основу члана 89. и члана 90. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“ број : 71/12, 79/15), донесено рјешење као у диспозитиву.

Упутство о правном лијеку

Против овог Рјешења може се изјавити посебна жалба. Жалба се подноси Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске у року од 15 дана од дана његовог достављања, путем овог органа, писмено или усмено са републичком административном таксом од 10,00 КМ.

Достављено:

1. Подносиоцу захтјева,
2. Републичкој еколошкој инспекцији,
3. У спис
4. а/а.

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

М.П.

Душан Панић